

Jaarverslag SOFAK 2020

Inleiding

In dit jaarverslag doen we als bestuur van SOFAK verslag van onze activiteiten in het jaar 2020.

SOFAK is gericht op de groei van internationale en migrantenkerken in Nederland tot volwassenheid als kerk of in samenwerking met een bestaande kerk. Daarbij ondersteunen we ook het getuigenis van deze kerken binnen het geheel van de migrantengemeenschappen én willen we meer bekendheid geven aan het bestaan en de vitaliteit van deze kerken binnen christelijk Nederland. Dit doet SOFAK op drie manieren:

- Financiële ondersteuning ten bate van kerkactiviteiten
- Beschikbaar maken van nodige (organisatorische) kennis over kerkzijn in Nederland
- Bevorderen van kennis en bekendheid tussen de christenen uit gevestigde kerken en migrantenkerken

In totaal hebben in 2021 61 kerken één of meerdere bijdragen ontvangen vanuit het corona noodfonds. Daarnaast hebben we acht kerken ondersteund vanuit de reguliere ondersteuning die SOFAK biedt (niet-corona gerelateerd).

Het coronajaar 2020

Toen de coronacrisis in maart begon, werd al gauw duidelijk dat de gevolgen voor de internationale en migrantenkerken groot zouden zijn. Een deel van hen is in financiële problemen gekomen door teruglopende inkomsten. Eén oorzaak hiervan is dat mensen niet meer naar de kerk konden (i.v.m. lockdown) of kwamen (m.n. vanwege angst). Hierdoor vervielen de collectes, het voornaamste inkomen van de kerken. Tegelijkertijd liepen voor sommige kerken de vaste lasten wel gewoon door. Hierdoor dreigden ze betalingsachterstanden op te lopen, hun gebouw kwijt te raken of zelfs failliet te gaan. Er zijn in de loop van het jaar ook daadwerkelijk kerken gestopt (maar geen kerken die steun kregen van het noodfonds).

Een tweede oorzaak van de financiële nood was dat veel mensen de impact van de coronacrisis merkten in hun inkomen. Sommige gemeenschappen bevonden zich al in een sociaal-economisch kwetsbare positie, en de economische klappen kwamen bij hen nog harder aan. Zonder inkomen konden ze ook geen geld geven aan de kerk. En zonder inkomen kan een kerk ook niet haar gemeenteleden helpen die nu in de problemen raken.

Diaconale en geestelijke ondersteuning kwam hierdoor in de knel, terwijl de behoefte daaraan juist toenam.

Coalitie Samen Kerk = Samen Sterk

Eind maart sloegen een vijftal organisaties voor en door migrantenkerken de handen ineen en vormden de gelegenheidscoalitie Kerk = Samen Sterk (www.steunkerken.nu). Deze coalitie wordt gedragen door SOFAK en SKIN als landelijke organisaties, en SKIN-Rotterdam, HUB-Den Haag, PCC (Pentecostal Council of Churches) Amsterdam en PIKU (Platform van Internationale Kerken Utrecht) als lokale organisaties. Tezamen lanceerden zij het corona noodfonds voor internationale en migrantenkerken, dat in beheer werd gegeven aan SOFAK. Als reeds bestaand fonds voor deze doelgroep waren wij de meest aangewezen partner hiervoor. Het bestuur van SOFAK bepaalt onafhankelijk over de individuele aanvragen, de andere organisaties hebben inspraak en een adviesfunctie bij het bepalen van het toekenningsbeleid en ondersteunen kerken in hun netwerk bij het indienen van een aanvraag en het zoeken naar andere / aanvullende oplossingen.

De coalitiepartners hebben samen fondsen geworven, media te woord gestaan, informatie en actualiteiten uitgewisseld, en ieder in zijn eigen netwerk kerken ondersteund. Alle informatie van de overheid was in het Nederlands, zeker de informatie gericht op de kerken (via CIO), dus vertaalden we deze informatie zo goed mogelijk naar de verschillende kerkelijke contexten en in verschillende talen.

De teller van het aantal kerken dat bij het noodfonds (SOFAK) aan de bel hebben getrokken staat inmiddels op circa 110. Een heel aantal konden geholpen worden met niet-financiële steun (denk aan juridische brief of advies, webinars over gebruiksplannen, digitaal collecteren etc., en informatievoorziening over de overheidsmaatregelen). Deze steun werd in coalitieverband georganiseerd door de partnerorganisaties.

Het noodfonds begon met een inleg van € 10.000,- van SOFAK vanuit eigen middelen. Binnen enkele dagen kon (dankzij een snelle en vrijwillige actie van mensen in ons netwerk) in maart de website www.steunkerken.nu de lucht in voor crowdfunding. Behoorlijke media-aandacht hielp om aandacht voor het noodfonds te genereren. Uiteindelijk hebben enkele honderden particulieren financiële steun gegeven, 25 kerken hebben gecollecteerd, en een paar bedrijven en fondsen hebben bijgedragen.

De kerken hebben in het najaar een dankvideo gemaakt voor alle donateurs, die terug te vinden is op het Youtube kanaal van SKIN:

<https://www.youtube.com/watch?v=dyrVWqB35Vg>

De coalitie heeft in november nog een Nationale Week van Gebed tegen de verspreiding en de impact van het coronavirus georganiseerd. SKIN-Rotterdam nam de organisatorische back-office voor zijn rekening. Andere coalitiepartners leverden video's aan. O.a. SOFAK bestuursleden Gé Drayer en Betty Tjipta Sari gingen een keer voor in gebed. Maar ook andere voorgangers deden mee, in het Nederlands, Engels, Frans, Karen, Chinees, Spaans, Indonesisch, Tigrinya en Amhaars. Alle gebedsfilmpjes zijn terug te kijken via het Youtube kanaal van SKIN-Rotterdam. De compilatie geeft een prachtig beeld van de eenheid in verscheidenheid onder de christenen in Nederland.

Toekenningsbeleid

Voor de toekenning van steun aan kerken vanuit het noodfonds werden criteria opgesteld. Ook maakten we een vaste verdeelsleutel die voor alle kerken die aan de criteria voldeden op dezelfde manier werd gehanteerd. Kerken die bijvoorbeeld in december voor het eerst aanvrogen, kregen voorrang op basis van de beschikbare middelen.

In vier bestuursvergaderingen hebben we toegekend:

- Vergadering mei: 24 kerken
- Vergadering juli: 23 kerken
- Vergadering oktober: 17 kerken
- Vergadering december: 25 kerken

In oktober hebben we een langere termijnbeleid voor het noodfonds geformuleerd, dat geldt zolang de coronacrisis duurt. In dit beleid staat de vraag centraal, hoe kerken denken in contact te blijven met de mensen. Hier is voor gekozen, om kerken te stimuleren om creatief na te blijven denken. Sommige kerken, zeker die met een huurcontract van een paar uur per week dat makkelijk te ontbinden was, realiseerden zich namelijk dat het geen zin heeft om huurachterstanden op te lopen wanneer mensen op zondag toch niet durven te komen. Zij zegden de huur op en gingen online, omdat het hen daar beter lukte om de mensen te bereiken. Sommige kerken ontplooiden meer diaconale activiteiten. In het begin van het jaar verwezen we deze aanvragen zo veel mogelijk door naar diaconale fondsen, en concentreerden we ons op de vaste lasten, omdat daar geen andere fondsen voor beschikbaar waren en onze middelen beperkt waren. Nadat we zagen dat de fondswerving

succesvol verliep en we voldoende middelen tot onze beschikking kregen, zijn we in het najaar van 2020 meer open gaan staan ook voor diaconale activiteiten.

Steun voor vaste lasten blijft voor een deel van de kerken nodig. Dit zijn kerken die een eigen gebouw hebben gekocht, of een 5 of 10-jaren huurcontract hebben dat ze niet kunnen ontbinden, of die bijvoorbeeld veel hebben geïnvesteerd in verbouwing van hun gebouw. We merken dat kerken onderling aardig rekening met elkaars (on)mogelijkheden houden. Sommige kerken dienden uiteindelijk geen aanvraag in bij het noodfonds, omdat ze wisten dat andere kerken het harder nodig hadden. Sommige kerken doen echt moeite de huur te blijven betalen aan de kerk van wie ze huren, omdat ze weten dat die kerk het ook niet makkelijk heeft. Helaas zijn er ook best wat kerken wiens verhuurder een commerciële partij of gemeentelijke overheid is die geen coulance wil betonen. Hier leidt het af en toe tot behoorlijke knellingen, waar soms ook juridisch advies voor wordt gevraagd (we verwijzen kerken door naar juristen in ons netwerk).

Aan het einde van het jaar stonden we voor de keuze om zuinig te gaan doen om geld over te houden voor 2021, maar met de kerst-lockdown verslechterde de situatie voor de kerken helaas weer. We hebben daarom besloten om toch ons beleid te handhaven, aanwezige nood te lenigen waar mogelijk (mits volgens zojuist beschreven criteria), en in te zetten op nieuwe fondswerving in 2021.

We wijzen soms aanvragen ook af. Dat gebeurt bijvoorbeeld als kerken niet bij de KvK staan ingeschreven (we maken in principe geen geld over aan particulieren), als de nood niet coronagerelateerd was, of waar twijfel was over de duurzaamheid van de situatie, bijvoorbeeld als er al een te grote huurachterstand was die al pre-corona was ontstaan, of als er steun van de overheid beschikbaar was (bijv. voor salarissen, maar in het overgrote merendeel van de gevallen kwam men niet in aanmerking voor overheidssteun). Afwijzingen werden deels voorkomen door goede screening en voorlichting vooraf. Van alle kerken probeerden we een referentie na te trekken, en in de meeste gevallen lukte dat goed, m.n. door overleg met de lokale coalitiepartners die veel kerken in hun eigen stad wel kenden.

Hoe nu verder

Er ligt nu een beleidslijn die op <https://sofak.nl/update-corona-noodfonds-oktober-2020/?lang=nl> na te lezen is. Centraal hierin staat de vraag: hoe ga je als kerk de komende maanden in contact blijven met je mensen, op een corona-proof manier? We willen zien dat kerken hierover nadenken en creatief zoeken naar wat wél werkt. Belangrijk is om te kijken naar de behoeften van de mensen. Wat willen ze wel, en wat willen of durven ze niet? Het antwoord hierop kan per kerk verschillend zijn. We willen kerken hierin niets opleggen, het is aan hen zelf om na te denken wat voor hen het beste werkt, en dat in hun aanvraag zo goed mogelijk te onderbouwen. Op de website staan een paar voorbeelden.

Het budget van het noodfonds in 2020 is vrijwel opgegaan. Voor 2021 legt SOFAK weer een eigen bijdrage in van € 10.000,-, en verder zullen we opnieuw fondsen gaan werven. In de tussentijd hanteren we het principe dat wie het eerst komt, het eerst maalt en op = op; waarbij kerken die voor het eerst een aanvraag indienen, wel voorrang krijgen boven andere

Stichting Ondersteuningsfonds Allochtone kerken, Koningin Julianaplein 11, 2264 BH
Leidschendam; 06-33788164; E-mail: info@sofak.nl; www.sofak.nl; IBAN: NL24INGB0001026333.

kerken. De lockdown met kerst 2020 is opnieuw een tegenslag voor de kerken, en hoewel er hoop is op verbetering van de situatie in 2021 met het begin van de vaccinaties, zal het herstel van de inkomsten van de kerken nog lang duren. Deze crisis heeft diepe impact op alle facetten van het kerkelijk leven en de toekomst is helaas moeilijk te voorspellen. In algemene zin lijkt ze de sociaal-economische ongelijkheid in de samenleving alleen maar te vergroten, en dat wordt helaas ook gevoeld door kerken die zich juist richten op sociaal-economisch kwetsbaardere doelgroepen.

Ontwikkelingen binnen SOFAK

Helaas bleef ook onze organisatie COVID-19 niet gespaard: op 17 november overleed pastor Franklin Gomez, bestuurslid bij SOFAK aan de gevolgen van het virus. Pastor Franklin had zich jarenlang met gedrevenheid en liefde ingezet voor het werk van SOFAK en de internationale kerken in Nederland. Zijn onverwachte overlijden was een schok voor ons team, en we herinneren hem met dankbaarheid en goede herinneringen.

Eind 2020 maakten bestuursleden Felix Asare en Petra de Nooij bekend ook terug te zullen treden vanwege andere verplichtingen die hun aandacht nodig hadden. Vandaar dat het bestuur in december 2020 is gestart met de zoektocht naar nieuwe bestuursleden om ons team te versterken. We hopen daar in 2021 concrete stappen in te zetten.

Huidige bestuur

Het bestuur van SOFAK bestaat per 1-4-2021 uit:

- Jan-Willem van Bruggen (penningmeester)
- Gé Drayer (vicevoorzitter)
- Madelon Grant (voorzitter)
- Bryant Heng (lid)
- Betty Tjipta Sari (lid)

Niemand van de bestuursleden ontvangt een honorarium voor de werkzaamheden. Wel ontvangen enkele van hen vacatiegelden of onkostenvergoeding waar dat nodig/wenselijk is.

Meer lezen?

SOFAK was veel in het nieuws vanwege onze noodkreet over de situatie in migrantenkerken. Een aantal media besteedde hier aandacht aan:

EO Nieuwlicht, interview Samuel Lee, maart 2020 - [Corona treft migrantenkerken, noodfonds moet hulp bieden - Nieuw Licht \(eo.nl\)](#)

Trouw, 18 mei 2020 - [Migrantenkerken moeten nu de hand ophouden | Trouw](#)

ND, 19 mei 2020 - [Noodfonds migrantenkerken bij lange na niet genoeg | Nederlands Dagblad](#)

RD, 4 juni 2020 - [Migrantenkerk in zwaar weer door coronacrisis](#)

EO Nieuwlicht, uitzending, mei 2020 - [Migrantenkerken krijgen steun uit noodfonds - Nieuw Licht \(eo.nl\)](#)

Afsluiting

Als coalitiepartner in de coalitie Samen Kerk = Samen Sterk kijken we met grote dankbaarheid terug op de gebleken solidariteit in 2020. We weten dat de werkelijke nood veel groter is dan we aan kunnen, maar zijn blij dat de kerken die we tot nu toe ondersteunen, dankzij de bijdragen van het noodfonds én dankzij hun eigen vindingrijkheid en veerkracht, er allemaal in geslaagd zijn om het hoofd boven water te houden. We bidden dat het jaar 2021 enige uitkomst en verlichting van de nood zal brengen.

Graag willen we specifiek ook alle mensen die bij SOFAK betrokken zijn hartelijk danken: de internationale en migrantenkerken willen we danken voor hun gepassioneerde inzet voor onze gezamenlijke toekomst als christenen en kerken in Nederland; en de mensen, kerken en fondsen die ons middelen en mogelijkheden toevertrouwen, zodat SOFAK de inzet vanuit de internationale kerken kan ondersteunen. Met elkaar mogen we zo bouwen aan Gods Koninkrijk en elkaar tot zegen zijn. We zien in vertrouwen uit naar een vruchtbare verdere samenwerking in 2021!

Leidschendam, april 2021

Madelon Grant, voorzitter SOFAK

